

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 8. marts 2021
(OR. en)

6795/21

JAI 233
FREMP 38

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	delegationerne
Vedr.:	Rådets konklusioner om styrkelse af anvendelsen af chartret om grundlæggende rettigheder i Den Europæiske Union

Vedlagt følger til delegationerne Rådets konklusioner om styrkelse af anvendelsen af chartret om grundlæggende rettigheder i Den Europæiske Union, som blev godkendt ved skriftlig procedure den 5. marts 2021¹.

¹ CM 2064/21

RÅDETS KONKLUSIONER om styrkelse af anvendelsen af chartret om grundlæggende rettigheder i Den Europæiske Union

Præambel

Rådet for Den Europæiske Union,

som minder om artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union, hvorefter Unionen bygger på værdierne respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal,

som understreger, at Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter "chartret"), der blev højtideligt proklameret den 7. december 2000, udgør en milepæl i den europæiske integration og er et symbol på vores fælles europæiske identitet,

som fremhæver, at chartrets juridisk bindende karakter forpligter alle Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer under iagttagelse af nærhedsprincippet samt medlemsstaterne, når de gennemfører EU-retten, til at respektere rettighederne, overholde principperne og fremme anvendelsen heraf i overensstemmelse med deres respektive kompetencer og under overholdelse af grænserne for de kompetencer, der er tildelt Unionen i traktaterne, jf. chartrets artikel 51, stk. 1,

som noterer sig, at chartret er et af de mest moderne og omfattende juridisk bindende instrumenter for grundlæggende rettigheder og en integreret del af Unionens flerstrengede system til beskyttelse af grundlæggende rettigheder,

som minder om, at Unionens tiltrædelse af den europæiske menneskerettighedskonvention (herefter "EMRK") vil supplere den eksisterende arkitektur for beskyttelse af de grundlæggende rettigheder i Unionen og fremme større sammenhæng i beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder i Europa, og **som ser med tilfredshed på**, at Unionen og Europarådet for nylig har genoptaget forhandlingerne hen imod opnåelsen af dette mål,

som fremhæver, at beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder og Unionens værdier ikke kan tages for givet. Det er en kontinuerlig proces og et delt ansvar, som kræver en kollektiv indsats fra alle berørte aktører, nemlig Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer, nationale, regionale og lokale myndigheder, herunder retshåndhævende myndigheder, lovgivere, dommere og anklagere, andre retlige aktører, universiteter og uddannelsesinstitutioner for retlige aktører, nationale menneskerettighedsinstitutioner (herefter "NHRI'er"), ligestillingsorganer og civilsamfundsorganisationer,

som understreger, at de grundlæggende rettigheder kun kan sikres i et demokratisk samfund, der er baseret på retsstatsprincippet, i hvilken forbindelse retsvæsenets uafhængighed er en af de væsentlige byggesten,

som er foruroliget over de hidtil usete udfordringer, som covid-19-pandemien udgør, og dens alvorlige indvirkning på udøvelsen af de grundlæggende rettigheder og friheder på områder som sundhedspleje, langtidspæje, uddannelse, arbejde, boliger, adgang til fødevarer, kultur, adgang til domstolene og tilsvarende organer, adgang til støttetjenester, fri bevægelighed, forsamlingsfrihed og religions- og trosfrihed,

som er bekymret over den måde, hvorpå pandemiens virkninger rammer personer i en sårbar situation i uforholdsmæssig grad, og over dens mulige langvarige virkninger og andre uforudsigelige konsekvenser for den menneskelige værdighed, ligestilling og basale grundlæggende rettigheder,

som anerkender de udfordringer vedrørende beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder, demokrati og retsstatsprincippet, som er opstået de seneste år i Unionen og dens medlemsstater, f.eks. vedrørende modtagelsen og integrationen af asylansøgere og migranter, den digitale omstilling og den øgede anvendelse og det eventuelle misbrug af kunstig intelligens², stigningen i desinformation og hadefuld tale både online og offline, beskyttelsen af personoplysninger og privatlivets fred, indskrænkningen af civilsamfundets rum, eksterne trusler mod integriteten af valg og den demokratiske proces, klimaforandringer og beskyttelsen af sårbare voksne på tværs af grænserne,

som med bekymring noterer sig, at der fortsat er alvorlige problemer og forhindringer for alles fulde udøvelse af de grundlæggende rettigheder, f.eks. fattigdom, hjemløshed og usikre situationer, alle former for forskelsbehandling, kønsskævhed, vold i hjemmet og vold mod kvinder, børn, LGBTI-personer, personer, der tilhører mindretal, ældre og personer med handicap samt menneskehandel,

² Se formandskabets konklusioner om chartret om grundlæggende rettigheder i forbindelse med kunstig intelligens og digital forandring (dok. 11481/20 af 21. oktober 2020).

som roser de fortsatte fremskridt inden for beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder i Den Europæiske Union, navnlig gennem lovgivning med det formål at styrke beskyttelsen og fremme af specifikke rettigheder, strategier og handlingsplaner, der er udarbejdet for at øge beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder, samt Den Europæiske Unions Domstols (herefter "EU-Domstolens") retspraksis,

som påskønner det vigtige arbejde, som Kommissionen har udført som led i "strategien for Den Europæiske Unions effektive gennemførelse af chartret om grundlæggende rettigheder" fra 2010³,

som bifalder Rådets årlige konklusioner og Kommissionens årlige rapporter om anvendelsen af chartret samt de årlige rapporter om grundlæggende rettigheder fra Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (herefter "FRA"),

som anerkender, at der er behov for en yderligere indsats for at sikre, at chartret udnyttes fuldt ud, at det får fuld effektiv virkning i menneskers liv, og at der på den måde skabes en stærk kultur for grundlæggende rettigheder i Unionen⁴,

som minder om "Rådets konklusioner om chartret om grundlæggende rettigheder efter ti år: status og det fremtidige arbejde" fra 2019 (herefter "Rådets konklusioner fra 2019"),⁵

forny sit tilsagn om at gøre chartret til en realitet for alle og **vedtager** følgende konklusioner:

1. Rådet **ser med tilfredshed på** "strategien til styrkelse af anvendelsen af chartret om grundlæggende rettigheder i Den Europæiske Union"⁶ (herefter "charterstrategien") og dens øgede fokus på medlemsstaternes ansvar.
2. Rådet **fremhæver** charterstrategiens synergier og komplementaritet med andre politikker og instrumenter, som sigter mod at fremme og beskytte de grundlæggende værdier, som Unionen bygger på, f.eks. den årlige gennemgang af retsstatsforholdene, den nye europæiske handlingsplan for demokrati og rapporten om unionsborgerskab 2020.

³ Meddelelse fra Europa-Kommissionen, 19. oktober 2010, KOM(2010) 573.

⁴ Jf. FRA's rapport om grundlæggende rettigheder 2019, Kommissionens årlige rapporter og Eurobarometerundersøgelsen om borgernes kendskab til chartret.

⁵ Vedtaget den 7. oktober 2019, dok. 13217/19.

⁶ Meddelelse fra Europa-Kommissionen, 2. december 2020, COM(2020) 711 final.

Forebyggelse og fremme

Uddannelse

3. Forebyggelse af krænkelse af de grundlæggende rettigheder kræver, at alle aktører er tilstrækkeligt uddannede i chartrets håndhævelseskæde, herunder NHRI'er, ligestillingsorganer og civilsamfundsorganisationer. Kapacitetsopbygningen bør så vidt muligt tage hensyn til de specifikke forhold ved det arbejde, som disse aktører, navnlig retsvæsenet, udfører. I den forbindelse **opfordrer** Rådet medlemsstaterne til at styrke uddannelsesaktiviteterne vedrørende chartret på nationalt niveau, især ved at udvikle målrettede værktøjer og uddannelse, som er skræddersyet til de forskellige aktørers behov, og gøre bedst mulig brug af de tilgængelige EU-midler og FRA's bistand. Rådet **understreger** betydningen af universiteter og uddannelsesinstitutioner for retlige aktører i promovning af kendskabet til chartret gennem akademiske forsknings- og uddannelsesaktiviteter, også i samarbejde med Unionens institutioner, nationale myndigheder og civilsamfundsorganisationer.

4. Rådet **opfordrer** Kommissionen til at fortsætte med at støtte medlemsstaterne og alle aktører på nationalt, regionalt og lokalt niveau samt andre af Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer i anvendelsen af chartret og i skabelsen af en kultur, hvor de grundlæggende rettigheder overholdes og fremmes i hele Unionen.

Rådet **ser med tilfredshed på** FRA's bidrag til kapacitetsopbygning vedrørende chartret og udvikling af særlige værktøjer. Rådet **opfordrer** FRA til at sørge for, at disse værktøjer er ajourførte, til rådighed på alle EU-sprog, let tilgængelige og brugervenlige.

Oplysning

5. Rådet **understreger** betydningen af, at offentligheden gives adgang til oplysninger om de rettigheder, der er fastsat i chartret, for at fremme befolkningens kendskab til og ejerskab af chartret. Det **glæder sig** i den forbindelse **over** det eksisterende materiale, som Kommissionen og FRA har udarbejdet, og **opfordrer** medlemsstaterne til at bruge og udbrede det yderligere. Rådet **foreslår**, at medlemsstaterne undersøger innovative og supplerende metoder til at øge kendskabet, under særlig hensyntagen til visse grupper, som kan have behov for en bedre adgang til chartret, eksempelvis ældre, personer med handicap og børn, og overvejer at oprette særlige sider om chartret på relevante institutionelle websteder.

6. Rådet **understreger**, at borgerne bør vide, til hvem og hvor de kan henvende sig, hvis deres rettigheder krænkes i en medlemsstat. Rådet **minder om** det nyttige interaktive værktøj for grundlæggende rettigheder, der findes på den europæiske e-justiceportal⁷, og **opfordrer** alle medlemsstater til at bidrage til det, holde det ajourført og promovere det.

7. Rådet **ser positivt** på den oplysningskampagne, som Kommissionen har planlagt, og **opfordrer** endvidere Kommissionen til at samarbejde med medlemsstaterne, rettighedsforkæmpere, f.eks. NHRI'er og ligestillingsorganer, og civilsamfundsorganisationer med henblik herpå.

Anvendelse af chartret

FRA's ekspertise og data

8. Rådet **bekræfter på ny**, at det er rede til at gøre bedst mulig brug af FRA's ekspertise og data i sine aktiviteter, som kan have væsentlig indvirkning på de grundlæggende rettigheder, og **opfordrer** andre EU-institutioner og medlemsstaterne til at gøre det samme. Rådet **ser frem** til at fortsætte drøftelserne om de foreslåede ændringer af FRA's oprettelsesforordning, herunder om FRA's aktivitetsområde og arbejdsmetoder.

Lovgivers rolle

9. Gældende EU-ret udvikler sig fortsat, herunder på områder, der kan have en væsentlig indvirkning på de grundlæggende rettigheder. Rådet **fremhæver** den forpligtelse, der påhviler Kommissionen og Unionens medlovgivere, til at sikre, at alle lovgivningsforslag og retsakter overholder chartret.

Rådet **bekræfter på ny**, at "retningslinjerne for de metodologiske skridt, der skal tages for at kontrollere foreneligheden med de grundlæggende rettigheder"⁸ (herefter "retningslinjerne"), er nyttige til at vurdere og sikre lovgivningsforslags forenelighed med de grundlæggende rettigheder.

Rådet **forny** det tilsagn, det afgav i Rådets konklusioner fra 2019 om at undersøge nye metoder til at udnytte retningslinjerne mere effektivt. Det **minder** endvidere generalsekretariatet **om**, at retningslinjerne bør deles med eksperter i de relevante forberedende organer, nemlig ved at gøre dem tilgængelige på de delegeredes portal.

⁷ https://beta.e-justice.europa.eu/459/DA/fundamental_rights_interactive_tool?init=true.

⁸ Dok. 5377/15 af 20. januar 2015.

Alle Rådets forberedende organer bør vurdere nye lovgivningsforslag i lyset af disse retningslinjer; i den forbindelse **opfordrer** Rådet til at fremme en udtrykkelig meningsudveksling om overholdelse af chartret ved forhandlingernes begyndelse, og når det skønnes nødvendigt. Rådet **ser med tilfredshed på** den uddannelse i chartret, inklusive i retningslinjerne, som generalsekretariatet og FRA tilbyder de kommende formandskaber. Det **glæder sig også over** det e-læringsværktøj om chartret, som Kommissionen har bebudet.

10. Rådet fremhæver, at FREMP-Gruppen er ansvarlig for det forberedende arbejde i Rådets lovgivningsprocedure inden for grundlæggende rettigheder, borgerlige rettigheder og personers frie bevægelighed, og **opfordrer** til, at der fremlægges datapunkter om igangværende lovgivningssager med en potentielt betydelig indvirkning på de grundlæggende rettigheder i FREMP-Gruppen. Retningslinjerne er et nyttigt værktøj i denne henseende.

11. Parlamentet og andre interessenter i den nationale lovgivningsprocedure spiller en nøglerolle i at sikre, at medlemsstaternes lovgivning er i fuld overensstemmelse med chartret, hvor det er relevant. Rådet **tilskynder** medlemsstaterne til at afspejle forpligtelsen til at sikre, at deres nationale regler om juridisk kontrol og konsekvensanalyser af lovgivning, der er omfattet af EU-retten, er i overensstemmelse med chartret. I den forbindelse **henleder** det **opmærksomheden** på den eksisterende bedste praksis og de eksisterende værktøjer på nationalt plan og EU-plan, som kan tilpasses den enkelte nationale sammenhæng.

Forvaltningernes rolle

12. Rådet **understreger** de nationale, regionale og lokale forvaltningers, herunder embedsmændenes, rolle i at integrere chartret og sikre overensstemmelse med de grundlæggende rettigheder ved udformning af politikker og i at fremme en kultur for grundlæggende rettigheder på tværs af alle niveauer i den udøvende magt.

13. I anerkendelse af charterstrategiens fokus på medlemsstaternes ansvar **minder** Rådet ikke desto mindre **om**, at alle Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer er bundet af chartret, og at de bør foregå med et godt eksempel i den forbindelse. Det **understreger** derfor, at det arbejde, som Unionens agenturer udfører, ofte er relevant i forhold til de grundlæggende rettigheder, og **fremhæver** betydningen af passende uddannelse af personalet og overvågning af dets aktiviteter.

14. Rådet **henleder opmærksomheden** på betydningen af retten til aktindsigt i EU-dokumenter, databaseskyttelse og god forvaltning som et middel til at forbedre alle borgeres udøvelse af, kendskab til og ejerskab af de rettigheder, der er fastsat i chartret.

15. Rådet **anerkender** den afgørende rolle, som de retshåndhævende myndigheder spiller, i at sikre et samfund, der er sikkert for alle, men også, at de grundlæggende rettigheder i særdeleshed kan påvirkes af deres handlinger. Rådet **tillægger** passende uddannelse og overvågning afgørende betydning for at sikre, at alle retshåndhævende myndigheders tiltag er i overensstemmelse med nationale og internationale standarder samt chartrets standarder, når det er relevant. I den forbindelse **opfordrer** Rådet indtrængende medlemsstaterne til at sørge for regelmæssig uddannelse af retshåndhævende personale, fængselspersonale og personale i detentionscentre. Det **fremhæver** også betydningen af at føre tilsyn med organer og NHRI'er, som har adgang til disse steder, selv i forbindelse med covid-19-restriktionerne, og beføjelsen til at udstede henstillinger.

16. Rådet **fremhæver**, at byer og lokale myndigheder er vigtige aktører i forbindelse med promovering af de grundlæggende rettigheder på nationalt og europæisk niveau. Det **opfordrer** derfor medlemsstaterne til at promovere udveksling af erfaringer og bedste praksis mellem lokale myndigheder, herunder netværk af byer, og **tilskynder til** anvendelse af finansieringsmulighederne under det nye program for borgere, ligestilling, rettigheder og værdier, navnlig indsatsområdet borgerengagement og -deltagelse. Rådet **ser** endvidere **med interesse** på FRA's initiativ til at arbejde på en ramme for forpligtelser for menneskerettighedsbyer i Unionen, som bør sikre chartret passende synlighed.

Finansiering

17. Rådet **minder om**, at alle unionsfinansierede projekter skal være i overensstemmelse med EU-retten, herunder chartret, hvor det er relevant. Det **ser derfor med tilfredshed på** indførelsen af en grundforudsætning for at sikre overholdelsen af chartret i Unionens næste budget for 2021-2027. Rådet **ser frem** til Kommissionens udvikling af et særligt uddannelsesmodul og dertil knyttet bistand. Rådet **opfordrer** medlemsstaterne til at sikre en gnidningsløs udveksling af oplysninger og samarbejde i den forbindelse og til at involvere NHRI'er efter behov. Det **tilskynder** også medlemsstaterne til at overveje at gøre brug af FRA's ekspertise i denne henseende.

Udveksling af god praksis og koordinering

18. Rådet **anerkender**, at det er nyttigt med gensidig læring og udveksling af god praksis mellem medlemsstater med hensyn til gennemførelsen af chartret på nationalt plan og at have tematiske drøftelser om chartret.

19. Rådet **minder om**, at der efter Rådets opfordring til Kommissionen i forbindelse med Rådets konklusioner fra 2019 blev oprettet en særlig side på den europæiske e-justiceportal. Rådet **opfordrer indtrængende** alle medlemsstater til at registrere deres relevante gode praksis på denne side, herunder praksis på lokalt plan. Denne side bør regelmæssigt ajourføres.

20. For at lette koordineringen og strømmen af relevante oplysninger **opfordrer** Rådet medlemsstaterne til at overveje at udpege et kontaktpunkt for chartret eller lade et eksisterende kontaktpunkt stå for promovering og koordinering af kapacitetsopbygning, informationsudveksling og fremme af kendskabet til chartret. Nationale kontaktpunkter bør udgøre et forbindelsesled mellem de forskellige forvaltningsniveauer i landet og andre organer, herunder organer med en menneskerettighedsdimension og civilsamfundsorganisationer, samt Unionens institutioner og agenturer.

Håndhævelse og overvågning

Den Europæiske Unions Domstols ("EU-Domstolens") og de nationale domstoles rolle

21. Rådet **gentager** betydningen af EU-Domstolens retspraksis i forbindelse med fortolkningen og anvendelsen af chartret. For at fremme dens retspraksis og øge kendskabet til de relevante procedurer **finder** Rådet, at dette bør være en integreret del af uddannelse i chartret og udbredes i medlemsstaterne. Rådet **opfordrer** EU-Domstolen til at samarbejde yderligere med netværk af nationale domstole, især gennem uformelle udvekslinger eller studiebesøg.

22. Rådet **understreger** den afgørende rolle, som domstole spiller i forbindelse med opretholdelsen af de grundlæggende rettigheder. Dommere er chartrets virkelige garanter, eftersom de har til opgave at sikre en effektiv domstolsbeskyttelse af de rettigheder, der er fastsat heri. Rådet **noterer sig med tilfredshed** den øgede brug af chartret fra de nationale domstoles side samt af anmodningerne om præjudicielle afgørelser til EU-Domstolen, som er den primære form for retslig dialog inden for Unionens rammer. I den forbindelse **opfordrer** det FRA til at sørge for regelmæssige opdateringer af databasen Charterpedia, herunder af den nationale og europæiske retspraksis, der er indeholdt heri.

23. Rådet **opfordrer** medlemsstaterne til at undersøge flere muligheder for at forbedre kendskabet til chartret hos retsvæsenet og andre retlige aktører ved hjælp af særligt uddannelsesmateriale, herunder e-læringsværktøjer. Rådet **foreslår**, at medlemsstaterne tilskynder til netværk af dommere, lægdommere og honorære dommere og andre retlige aktører for at sætte fornyet fokus på anvendelsen af chartret på nationalt niveau, nemlig ved at samarbejde om uddannelse og deling af praksis og bygge videre på den støtte og de værktøjer, som Kommissionen, Det Europæiske Netværk for Uddannelse af Dommere og Anklagere (herefter "EJTN") og FRA tilbyder.

24. Rådet **ser med tilfredshed på** Kommissionens nye strategi "Sikring af retsvæsenets funktion i EU – strategi for uddannelse af retsvæsenets aktører i EU 2021-2024"⁹, navnlig med henblik på uddannelse i chartret, og **ser positivt** på den indsats, som Kommissionen påtænker at iværksætte inden for rammerne af charterstrategien.

⁹ Meddelelse fra Europa-Kommissionen, 2. december 2020, COM(2020) 713 final.

25. Rådet **ser med tilfredshed på** Kommissionens tilsagn om at fremlægge en årlig rapport om anvendelsen af chartret med en tematisk tilgang, der fokuserer på bestemte politikområder, der er reguleret af EU-retten, på grundlag af principperne om objektivitet, rimelighed og ligebehandling af medlemsstaterne, og **ser frem** til fremlæggelsen af den første rapport med fokus på de grundlæggende rettigheder i den digitale tidsalder, som ventes offentliggjort i 2021. Rådet **opfordrer** Kommissionen til i sine rapporter også at medtage bedste praksis for bedre anvendelse af chartret på lokalt, regionalt og nationalt niveau og til at sikre, at rapporten er læservenlig og udbredes til den brede offentlighed.

26. Rådet **forpligter sig** til at afholde en årlig meningsudveksling om anvendelsen af chartret på EU-niveau og nationalt niveau med udgangspunkt i Kommissionens årlige rapport, FRA's årlige rapport om grundlæggende rettigheder og de oplysninger, som medlemsstaterne stiller til rådighed på den europæiske e-justiceportal. Den årlige debat bør give input til målrettede og fremadskuende rådskonklusioner.

Nationale menneskerettighedsinstitutioner og ligestillingsorganer

27. Rådet **anerkender**, at uafhængige NHRI'er og ligestillingsorganer spiller en afgørende rolle i beskyttelsen og fremme af de grundlæggende rettigheder og i oplysningstiltag og bidrager til at sikre de nationale politikkers overensstemmelse med chartret. NHRI'er er væsentlige for gennemførelsen af chartret på grund af deres brede og horisontale mandat vedrørende grundlæggende rettigheder og deres nærhed til borgerne.

29. Rådet **opfordrer** de medlemsstater, der endnu ikke har oprettet uafhængige NHRI'er i overensstemmelse med principperne vedrørende nationale institutioners status ("Parisprincipperne"), til at gøre det, idet der samtidig henvises til indikator 16.a.1 i verdensmålene for bæredygtig udvikling. De medlemsstater, hvor der er oprettet NHRI'er, bør sikre, at de har tilstrækkelige ressourcer og tilstrækkeligt personale til at opfylde deres mandat. Endvidere **understreger** Rådet, at det for at frigøre NHRI'ernes og ligestillingsorganernes potentiale som charteragenter er væsentligt, at der sikres et gunstigt miljø og passende finansiering.

30. Rådet **bemærker**, at der er mulighed for at øge indvirkningen af NHRI'ernes arbejde, og **opfordrer** medlemsstaterne, Kommissionen og Unionens andre institutioner, organer, kontorer og agenturer til yderligere at styrke det gensidige samarbejde med disse mekanismer, nemlig ved at sikre jævnlig og dokumenteret involvering i meningsudveksling med regeringen og i rapporteringsøvelser.

Civilsamfundet

31. Rådet **anerkender**, at civilsamfundsorganisationer ofte er den første instans, som borgerne henvender sig til for at få støtte og oplysninger om deres rettigheder; de er ofte også i forreste linje i forbindelse med forebyggelsen af overtrædelser og krænkelse og reaktionen herpå. Rådet **anerkender** endvidere civilsamfundsorganisationernes væsentlige rolle med hensyn til at dele relevant viden om og fremme kendskabet til chartret.

32. Rådet **minder om** betydningen af at fjerne og afstå fra unødvendige, ulovlige eller vilkårlige begrænsninger af civilsamfundets rum og **anerkender**, at gennemsigtig, tilstrækkelig og let tilgængelig finansiering er af afgørende betydning for, at civilsamfundsorganisationerne kan fungere effektivt og uafhængigt. I den forbindelse **ser** Rådet **frem til** gennemførelsen af Unionens Fond for Retfærdighed, Rettigheder og Værdier.

33. Rådet **opfordrer** medlemsstaterne til at overveje, hvordan interaktionen og samarbejdet med civilsamfundsorganisationerne kan forbedres, med henblik på at støtte kapacitetsopbygning vedrørende chartret for bedre at fremme og beskytte de rettigheder, der er fastsat heri. I den forbindelse **finder** det, at det er god praksis, at regeringerne jævnlig mødes med civilsamfundsorganisationer, at de involverer dem i udarbejdelsen af nationale handlingsplaner om grundlæggende rettigheder og i rapporteringen om anvendelsen af instrumenter for grundlæggende rettigheder, og at de opretter strukturer, der bringer repræsentanter for civilsamfundet, rettighedsforkæmpere og offentlige myndigheder sammen.